

Fővárosi Ítéltábla
4.Pf.21.399/2014/8.

HÍSTEK IROVA
-1000- Ft
Bp. 20.2015.OKT.13.
BREVET
aláírás

FOVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK 9.	
FŐLAJSTROMSZÁM	KEZDŐIRATON:
Postán / Gyűjtőlevélben / Személyesen / E-mailen / Faxon	
ÉVAZSÓP	2015 -10- 0 8
PELDANY:	IV.
MELLEKLET:	KÖZTÖK:
FŐLAJSTROMSZÁM:	21423/14
UTÓIRATON:

A Fővárosi Ítéltábla a személyesen eljáró dr. Bártfai Beatrix (1025 Budapest, Csíksomlyó utca 12.) I. rendű felperesnek és a dr. Lovas András ügyvéd (1125 Budapest, Monda utca 1.) által képviselt dr. Patay Géza (1028 Budapest, Bujdosó köz 10/B.) II. rendű, dr. Pörzse Tamás (1137 Budapest, Budai Nagy Antal utca 6. I/3.) III. rendű, dr. Mayer Balázs (1148 Budapest, Róna utca 154. fszt. 4.) IV. rendű, dr. Sasvári Róbert (1073 Budapest, Erzsébet körút 14.) V. rendű, dr. Dunai József (1082 Budapest, Baross utca 131. III/2.) VI. rendű, dr. Furulyás Ibolya (2119 Pécel, Zoltán utca 63/A.) VII. rendű, dr. Járai Gábor (1034 Budapest, Beszterce utca 5/B.) VIII. rendű, dr. Fluck Ákos (1112 Budapest, Eper utca 20.) IX. rendű, dr. Bordás Vilmos (1174 Budapest, Sóska utca 61/A.) X. rendű, dr. Osztrovics Livia (1162 Budapest, Fürge utca 19.) XI. rendű, dr. Baracsi Zoltán (1055 Budapest, Bihari János utca 20. IV/3.) XII. rendű, dr. Sárhegyi Zoltán (1025 Budapest, Csíksomlyó utca 12.) XIII. rendű, dr. Zsádon Péter (1147 Budapest, Czobor utca 8.) XIV. rendű, dr. Giró Szász János (1126 Budapest, Kiss János altábornagy utca 23.) XV. rendű, dr. Szabó István (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 16-17.) XVI. rendű, dr. Bozsó Albert (1055 Budapest, Balaton utca 22.) XVII. rendű, dr. Kovács Gábor (3300 Eger, Árpád utca 34.) XVIII. rendű, dr. Szüts Ágnes (2120 Dunakeszi, Nándorfehérvár utca 26.) XIX. rendű felpereseknek – Jutasi és Társai Ügyvédi Iroda (1054 Budapest, Alkotmány utca 31. IV/17.; ügyintéző: dr. Jutasi György ügyvéd) által képviselt Budapesti Ügyvédi Kamara (1055 Budapest, Szalay utca 7.) alperes ellen közgyűlési határozat megsemmisítése iránt indított perében - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a személyesen eljáró dr. Hidasi Gábor (1124 Budapest, Németvölgyi út 62.) I. rendű és a dr. Török Ferenc ügyvéd (8900 Zalaegerszeg, Várkörút 9.) által képviselt Magyar Ügyvédi Kamara (1054 Budapest, Szemere utca 8.) II. rendű alperesi beavatkozó -, a Fővárosi Törvényszék 2014. június 26. napján kelt 28.P.21.423/2014/15. számú ítélete ellen, a felperesek részéről 20. és 25. sorszám, az alperes részéről 22. sorszám, az I. rendű alperesi beavatkozó részéről 18. és 24. sorszám, a II. rendű alperesi beavatkozó részéről 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkezéseit helybenhagyja, míg az indokolását annyiban változtatja meg, hogy annak 16. oldaláról mellőzni rendeli az összegzést.

Megállapítja, hogy a II. rendű alperesi beavatkozó által le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek a keresetükben az alperes 2014. február 21. napján tartott közgyűlésének a tisztújító választás eredményét kihirdető VKGY/2014/1-129. számú közgyűlési határozatainak a megsemmisítését kérték az 1998. évi XI. törvény (Üt.) 104. § (4) bekezdése alapján jogszabályba, alapszabályba, illetőleg a választási szabályzatba ütközése miatt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint a jogszabályoknak, az alapszabálynak, a választási szabályzatnak megfelelően került megtartásra a közgyűlés és a tisztújító választás.

Az I. és a II. rendű alperesi beavatkozó a kereset elutasítását indítványozta, csatlakozva az alperes ellenkérelméhez.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével az alperes 2014. február 21. napján megkezdett, megismételt választói közgyűlésének 2014. február 26. napján kihirdetett BÜK-VKGY/2014/1-129. számú határozatait megsemmisítette.

Az ítélet indokolása értelmében az alperes az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 65. § szerint minősülő köztisztület, működését az Üt., valamint a Magyar Ügyvédi Kamara szabályzatai és a saját alapszabálya alapján végzi. A felperesek keresetét az Üt. 104.§ (4) bekezdése alapította meg, amelynél a bíróságot kasszációs jogkör illette meg. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az Üt. 123. § (2) bekezdése a törvényességi felügyeleti eljárásra vonatkozó speciális szabály, amely általános szabályként nem alkalmazható, továbbá a Magyar Ügyvédi Kamara teljes ülése elfogadta a kamarai tisztségviselők választásáról és visszahívásáról szóló 3/2013. (VII. 8.) MÜK szabályzatot (a továbbiakban: szabályzat), amely nem került az Üt. 112. § (7) bekezdése szerinti határidőben megtámadásra, ezért a szabályzat rendelkezéseinek jogszabályba ütközése nem volt vizsgálható. Az alperes elnöksége a szabályzat alapján 2013. augusztus 5. napján, valamint 2014. február 4. napján tartott ülésein választotta meg a 2014. évi választói közgyűlés választási szerveit. Az elnökség határozatát az Üt. 106. § (3) bekezdése szerinti határidőben és módon a felperesek nem támadták meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Üt. 106.§ (3) bekezdéséből nem következik, hogy a kamara tagja egy határozattal szemben akként élhessen jogorvoslattal, hogy nem a kifogásolt határozatot támadja meg, hanem egy azon alapuló másik határozatot, mivel ez a logika szabályainak áthágása mellett burkoltan a megtámadási határidő relativizálásához, így semmisség alkalmazásához vezetne, ami a jogszabállyal ellentétes. Kifejtette, hogy a törvényességi felügyeletet gyakorló igazságügyért felelős miniszternek nincsen határozat megtámadási joga, a határozat nem is szerződéses nyilatkozat, így a Ptk. 200. § sem alkalmazható; az Üt. 125. § (2) bekezdése a törvényességi felügyeleti eljárásra vonatkozóan állapít meg semmisségi szabályt annak érdekében, hogy az eljárás érdemben lefolytatható legyen. A felperesek nem támadták meg a választási szervek választásáról szóló elnökségi határozatokat, és az alapul szolgáló MÜK szabályzatot, ezért ezek semmisségére még burkoltan sem hivatkozhatnak a felperesek, emiatt e körben a keresetet alaptalannak ítélte. Az összeférhetetlenség körében a választási szabályzat 13.2 pontjának együttes feltételeit megítélése szerint nem sérti, amikor a választási bizottság tagja maga jár el, vagy a választási bizottság általánosságban a választás egészére vonatkozó döntést hoz. Nem került fel

olyan körülmény, amely miatt a választási bizottság testületként járt volna el dr. Horváth István, illetőleg dr. Balogh Zsolt választásával, személyüket érintő választási kifogással kapcsolatos egyedi kérdésben, illetve ha fel is merült volna ilyen eset és nevezettek részt vettek volna a döntés meghozatalában, úgy ez kizárólag az adott bizottsági döntés és nem a teljes választás megsemmisítésére kiható körülményként minősül. Ezért az elsőfokú bíróság e tekintetben is alaptalannak tartotta a keresetet. A szavazatszámállással kapcsolatban kiemelte, hogy az alperes sem vitatta, miszerint a szavazatszámálló bizottság tagjai a szavazatszámállással érintett napok végén hazatértek. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szavazatszámállás egy folyamat, amely a szabályzat értelmében a szavazatok összeszámállása folyamatának egészét felöleli, és e teljes szavazatszámállási folyamat során sérültek a szabályzat 20.3. és 20.4. pontjai. Ugyanakkor rámutatott arra is, hogy nem várható el ésszerűen a szavazatszámálló bizottság 15 tagjától, hogy egy nap alatt feldolgozzon 800.000 adatot. Úgy foglalt állást, hogy miután a szabályzat megtámadása nem történt meg, azt nem tekinthette semmisnek, még ha ésszerűtlen is. Ezért nem vizsgálta a szabályzat 20.3. és 20.4. pontjainak ésszerűségét, csupán azt, hogy az alperes megtartotta-e ezeket a szabályokat. Alaptalannak ítélte az alperes felperesek által sem vitatott azon hivatkozását, miszerint e szabálysértés oly kis súlyú, hogy a szavazás eredményére nem volt kihatással. Kifejtette, hogy nem tehető különbség lényeges és lényegtelen normasértés között, és miután a szavazatszámállás során alkalmazni kellett a szabályzat 20.3. és 20.4. pontjait, amelyek megsértése megállapítható volt, a határozatokat megsemmisítette. A kamara alkalmazottainak közreműködésén alapuló felperesi álláspont tekintetében a szabályzat 12.2. pont c) pontjának felhívásával rámutatott, hogy a szavazatszámállás csak és kizárólag a szavazatszámálló bizottság feladata, a szavazatszámállási folyamat elengedhetetlen része az a mozzanat, amikor a szavazólapon elhelyezett egyedi jel (szavazat) azonos információ tartalmat hordozva felkerül az összesítő lapra. E tevékenységnek nem a szavazatszámálló bizottság tagja, hanem az arra nem jogosult általi elvégzése ugyancsak a határozatok megsemmisítésére adott alapot. A felperesek 2014. május 22. napján előterjesztett, további formai hiányosságra hivatkozással a határozat megsemmisítése iránti kérelme mint keresetkiterjesztés elbírálását mellőzte. Olyan norma sértésekre hivatkoztak ugyanis beadványukban a felperesek, amelyeket a keresetlevélben nem tüntettek fel, azaz további ténybeli alapokra helyezték a keresetüket és az Üt. 104. § (4) bekezdése szerinti keresetindítási határidőn túl kívántak így igényt érvényesíteni. Külön kiemelte, hogy a határidő elmulasztásával kapcsolatban elterjesztett igazolási kérelmet elutasította. Az ítéletének indokolásában összegzésként az alábbiakat állapította meg: „A Budapesti Ügyvédi Kamara megismételt választói közgyűlésén történt szavazás lebonyolításával, a szavazás eredményével kapcsolatos aggály nem merült fel, a bíróság sem súlyos jogszabálysértést, sem visszaélést nem állapított meg. A bíróság kizárólag a szavazatszámállásra vonatkozó egyes eljárási szabályok megsértése, azaz formai okok miatt semmisíti meg a választói közgyűlés határozatait.”

A felperesek az első fokú ítélet indokolása ellen terjesztettek elő fellebbezést. Az első fokú ítélet indokolásának 2-7. oldalán rögzített tényállás megváltoztatását és kiegészítését kérték oly módon, hogy a keresetük, valamint a perben előadott valamennyi hivatkozásuk és indokaik alapján kérték megállapítani a közgyűlési határozatok jogszabályba, alapszabályba és szabályzatba ütközését. Így kérték megállapítani, hogy a közgyűlési határozatok azért is jogszabály és alapszabály sértők, mert a közgyűlési határozat meghozatala során a választási szervek megválasztása, ennél fogva működése törvénybe és alapszabályba ütközött. Emellett dr. Horváth Jenő és dr. Balogh Béla összeférhetetlensége a teljes választási eljárásra fennállt, így ugyancsak a keresetben kifejtett indokaik alapján kérték ennek alapján is a közgyűlési határozatok megsemmisítését. A 2014. május

22. és 2014. június 12. beadványukban hivatkozott indokok alapján is kérték a határozatok megsemmisítését, mert e hivatkozásaik nem minősülnek kereset kiterjesztésnek, hanem a kereseti kérelmet alátámasztó további indokok. Az első fokú ítélet indokolásának végéről mellőzni kérték az ügynevezett összegzést, amelynek anyagi és eljárás jogi alapja nincs, olyan bírósági tényállást és véleményt tartalmaz, amely nem képezte a per tárgyát. A szabályzat 20.2., 21.1., 21.2., 18.11., 18.12., 13.3. és 13.4. pontjára történő hivatkozással is kérték az ítélet indokolásának kiegészítését. Hangsúlyozták, hogy nem a választási szerveket megválasztó BÜK elnökségi határozatokat támadták keresetükben, hanem a választási szervek által megállapított eredményt tartalmazó közgyűlési határozatokat, azok törvénybe, illetőleg alapszabályba ütközése miatt. Ismét előadták, hogy az Üt. 106. § (3) bekezdésében foglalt külön jogorvoslati lehetőség a közgyűlési határozatok elleni Üt. 104. § (4) bekezdése szerinti kereset indítási jog. Kiemelték, hogy az elnökségi határozatokat megfellebbezni nem tudták, mivel azok az alapszabály vonatkozó rendelkezésének megfelelően nem kerültek közzétételre, azokat 2014. július 7. napján közölte az alperes. Fenntartották előadásukat, miszerint a közgyűlési határozatok az Üt., az alapszabály és a szabályzat rendelkezéseibe ütköznek, mert törvénybe és alapszabályba ütközően létrehozott választási szervek (bizottságok) jártak el a választás során. A bizottságok minden aktusát, eljárását az Üt. 108. §-ába is ütközőnek minősítették. Az Üt. 122. § (1) és 123. § (1) felhívásával rámutattak, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében jogszabállyal ellentétesen állította, miszerint a törvényességi felügyeletet gyakorló igazságügyért felelős miniszternek nincs határozat megtámadási joga. Az elsőfokú bíróságnak az összeférhetetlenség körében tett megállapításait, a nyelvtani és jogi szöveg értelmezését minden tekintetben megalapozatlannak tartották. Rámutattak, hogy a szabályzat rendelkezései szerint a bizottságok egyes tagjai önállóságára vonatkozó rendelkezést a szabályzat nem tartalmaz. A bizottság testületi szerv, a bizottságnak van feladatköre, a feladatokat kizárólag testületként láthatja el, testületként jár el és működik, hozza meg döntéseit. Az elsőfokú bíróság megállapítását a szabályzat szövegével ellentétesnek minősítették, miután a szövegezés értelmében az érintett bizottsági tag nem a döntésből, hanem az eljárásból van kizárva. Az eljárásból történő kizárás pedig szélesebb kategória, mint a döntéshozatalból való kizárás. Tanúvallomásokkal is alátámasztottnak tartották, hogy a választási bizottság eljárása nem volt elkülönítve az elnök és a másik érintett bizottsági tag hozzátartozója tekintetében. Mindezek alapján a bizottság elnöke és érintett tagja a teljes eljárásban nem vehetett volna részt, a jogellenes összetételben a bizottság jogszerű döntéseket nem hozhatott, ezért e jogsértés is a közgyűlési határozatok jogszerűtlenségét eredményezi. Hangsúlyozták, hogy az előkészítő iratok tartalmilag nem minősült kereset kiterjesztésének, csak a keresettel érvényesített jog további megalapozására hoztak fel újabb tényállításokat. Hivatkoztak a 4/2013. polgári jogegységi határozatra, továbbá arra, hogy az Üt. 104. § (4) bekezdése a határidő jogvesztő jellegéről nem rendelkezik. A régi Ptk-nak az elévülés nyugvására vonatkozó szabályai szerint tartották kimenthetőnek a keresetindítási határidő elmulasztását. A törvényszék ezért helytelenül tekintette igazolási kérelemnek a beadványt és utasította azt el az igazolási kérelem benyújtására előírt határidő elmulasztása miatt. Amennyiben tartalmilag kereset kiterjesztésnek is minősülne az előkészítő iratok, azt nem tartották elkésettnek, mert az alapjául szolgáló iratok megismerését követően azonnal előterjesztették.

Az alperes a fellebbezésében az első fokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Perköltség igénye nem volt. Az ítélet indokolásának a kiegészítését és pontosítását is kérte. Kiemelte, hogy a közgyűlési határozatok, illetve az elnökségi döntések nem tekinthetők polgári jogi értelemben jognyilatkozatoknak, ezért azokra a klasszikus értelemben vett semmisség és megtámadhatóság nem alkalmazható. Kifejtette, hogy az alperes köztestület, így működésére és

tevékenységére elsődlegesen a speciális szabályozás, nevezetesen az Üt. rendelkezései az irányadók, a köztestületen belüli tagsági viszony sem írható le a polgári jog szabályaival. A területi kamara elnökségének határozatai ellen a bírósági utat mint jogvédelmi eszközt nem tartotta igénybe vehetőnek. Hangsúlyozta, miszerint a választási szervek a választás lebonyolításában közreműködő döntést előkészítő és döntést segítő szervek, a választási közgyűlés segédszervei és nem azonosak a kamarai alapfeladatokat ellátó bizottságokkal, ezért azokat a szabályzat előírásának megfelelően hozta létre, megválasztásukhoz, működésükhöz az Üt. alapján nem volt szükség közgyűlési határozatra. Nem támadva az elsőfokú bíróságnak az összeférhetlenség körében elfoglalt álláspontját csak utalt arra, hogy a valóságban nem voltak olyan döntések, amelyek felvetették volna az összeférhetlenség kérdését. A szavazatszámállással kapcsolatban kiemelte, hogy a szabályzat egyetlen pontja sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kötelezően előírja a szavazatok összeszámolásának megszakítás nélküli végzését. A felperesek által sem vitatottan a szavazatok összeszámolásának szüneteltetése nem érintette a választási eredményt, annak torzítására, befolyásolására nem volt alkalmas. Olyan norma értelmezést nem tartott elfogadhatónak, amelynek következtében betarthatatlan szabály jön létre. Megítélése szerint a felperesek által hivatkozott folyamatosság mint szünetnélküliség, nem köthető a szavazatszámállás folyamat vagy tevékenység jellegéhez, még abban az esetben sem, ha folyamatnak tekintendő a szavazatok összeszámálása. A szavazatszámállást mint folyamatot nem tartotta azonosnak a szavazatszámállás folyamatosságával. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a szabályzat 18.5. pontja csak a szavazás folyamatosságának biztosítását írja elő, azaz a folyamatosságot a szavazatok összeszámolásánál nem tartotta szükségesnek a normaalkotó. A szabályzat 20.3. és 20.4. pontjaiban előírt kötelezettségből nem tartotta következőnek, hogy kizárt a szavazatszámállás során a szünet elrendelése. Rámutatott, hogy a felperesek a per során nem állították, hogy a szavazatok esténkénti elzárása és biztonságos őrzése nem volt biztosított, illetve bármilyen módon sérült a választás tisztasága, vagy adatokat próbáltak volna megváltoztatni. Álláspontja szerint a bíróság nem teheti meg, hogy ne a norma társadalmi rendeltetésének megfelelő tartalomból induljon ki és nem fogadhat el olyan normatartalmat, amely ellentétes a józan ésszel és valamennyi fél által betarthatatlannak minősül. Az értelmezés során az Alaptörvény rendelkezéseit, a Ptk. alapelveit, az Alkotmánybíróság döntéseit sem lehet figyelmen kívül hagyni, így utalt a 15/2014. (V. 13.) AB határozat indokolásában foglaltakra. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság olyan norma megsértését róta fel, amelyről maga a bíróság is megállapította, hogy betarthatatlan, majd logikátlan módon a betarthatatlan norma be nem tartása miatt semmisítette meg a keresettel támadott határozatokat. Kifogásolta, hogy az ítélet nem ad meggyőző magyarázatot, miért hagyta figyelmen kívül az általánosan elfogadott bírói gyakorlatot, valamint azt, hogy a felperesek nem hivatkoztak olyan jogsérelemre, vagy érdeksérelemre, amely szükségessé tette volna az állam beavatkozását a köztestületi döntéshozatalba. A tanúvallomásokból egyértelműen megállapíthatónak tartotta, hogy az alkalmazottak részéről olyan technikai segítség nyújtásról volt szó, amit nem önálló akarattal és főleg nem kontroll nélkül végeztek. Az érdemi szavazatszámállást és technikai jellegű „strigulázás”-t egymástól elkülöníthetőnek és egymással nem azonosíthatónak tartotta. Arra nem merült fel adat, hogy az alkalmazottak közreműködése a szavazatszámállásban bármilyen módon torzította, vagy megváltoztatta a választás eredményét. Egyebekben a perben tett nyilatkozatait változatlanul fenntartotta.

Az I. rendű alperesi beavatkozó fellebbezésében az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását indítványozta. Perköltség igénye nem volt. Az Üt. mint speciális szabály alkalmazását hangsúlyozta a Ptk.-val szemben. Kiemelte, hogy a kamarai tag az Üt. 123. § (2) bekezdésben foglalt

jogkövetkezmények alkalmazását kérheti normasértésre hivatkozással. Hangsúlyozta, hogy a szabályzat nem tartalmaz folyamatos szavazatszámllálási kötelezettséget, a folyamatossági követelmény a józan ész és biológiai tűrőképeség okán sem értelmezhető szünetmentességként. A szünetmentességi értelmezés egyértelmű cáfolataként tekintett a szabályzat 20.4. pontjára, a 20.3. pont vonatkozásában pedig felperesek nem bizonyították, de nem is állították, hogy alperes nem gondoskodott arról, hogy az itt meghatározott eszközök ne jussanak be, illetőleg ilyen eszközök rendelkezésre bocsátása megtörtént a szavazatszámllás helyszínén, melynek bizonyítása nélkül nem tartotta a szabályzat megsértését megállapíthatónak. A Pp. 3. § (5) bekezdés és 206. § (1) bekezdésének sérelmét állította. Megítélése szerint a szabályzat 20.4. pontjának az elsőfokú bíróság nem létező normatartalmat tulajdonított. A 20.3. és 20.4. pontokat csak adott feladatvégzés alatt tekintette irányadónak. A Ptk. 65. § (3) bekezdéséből következően a választási szabályzat jogszabályba ütközését nem tartotta megállapíthatónak. Hangsúlyozta, az Üt. nem szabályozza a szabályzat tartalmát, de kötelezővé teszi azt, hogy a MÜK szabályzatot alkosson [112. § (1) bekezdés] és a MÜK az autonóm önszabályozásából következően alkotta meg a választási szabályzatot. Az autonóm norma betarthatatlansága okán ugyanakkor a bíróságnak megsemmisítési joga nincs. Hivatkozott a Ptk. 1. § (1) bekezdésére, 228. § (1) bekezdésére, a 4. § (1) és (4) bekezdésére, az ítélet belső logikai ellentmondására, a szabályok közötti fontossági sorrend felállítására és a szabálytalanságok súlyozása közötti ténybeli és logikai különbségre. Kiemelte, hogy a bírói gyakorlat különbséget tesz lényeges és lényegtelen normasértés között, a lényegtelen miatti megtámadást a közttestületek működésének biztonsága érdekében figyelmen kívül hagyja. Az ítélet alapvető tévedésének tartotta, hogy a bíróság analógiát vont a közttestület autonómiájába való állami beavatkozás, valamint a tag és közttestület közötti jogvita bíróság általi elbírálása között. Kérte az ítélet 13. oldalának 3-4. bekezdése mellözését. Hangsúlyozta, hogy az adatok rögzítése érdekében vettek adminisztratív alkalmazotti segítséget igénybe, amire szabályzati, jogszabályi tilalom nincs, így az nem normasértő. Egyebekben fenntartotta korábbi nyilatkozatait. Részletesen kifejtette, hogy a választási szervként működő bizottság nem azonos a területi közgyűlés által választott bizottsággal; a választási szabályzat és adott pontjainak értelmezése csak akként lehetséges, hogy a választás lebonyolíthatóságát, valós betarthatóságát szolgálja.

A II. rendű alperesi beavatkozó fellebbezése az ítélet megváltoztatására, a kereset teljes elutasítására irányult. Perköltség igénye nem volt. A választási szervek megválasztása tekintetében az ítélet indokolását is támadta. Megítélése szerint az Üt. 104. § (2) bekezdése választási szervekre nem vonatkozik. Csatolta a Kúria határozatát. A választási szervek megválasztására vonatkozó szabályzat megtámadhatóságát kizártnak tartotta. A választási szabályzat 20.3. és 20.4. pontjának a „szavazatok összeszámllálása alatt” szövegét akként értelmezte, hogy a szavazatok konkrét számolására vonatkozik. Részletesen kifejtette álláspontját, amely szerint a folyamat nem azonosítható a folytonossággal, valamint a szavazás folytonossága nem azonos a szavazatszámllálás folytonosságával. Hangsúlyozta, hogy az adatmásolás az alkalmazottak részéről nem önállóan és nem felügyelet nélkül történt, így normasértés e tekintetben sem áll fenn. Hivatkozott a Ptk. 1. § (1), (2) bekezdésére, 2. § (2) bekezdésére. Állította, hogy jelen esetben fel sem merülhetett, hogy tudatos, önkormányzatiságból adódó önállósági, függetlenségi megfontolásból fakadt volna a számon kért és az egyes ügyvédi kamaráknál nehézség nélkül betartható, de a legnagyobb, alperesi kamaránál az elsőfokú ítéleti jogértelmezés helytállósága esetén betarthatatlan szabályozás követelménye. Az Üt. 104. § (4) bekezdés és Ptk. 65. § (6) bekezdés azonossága folytán nem tartotta mellözhetőnek a Ptk. alapelveinek alkalmazását. Hivatkozott a felperesek által csatolt államtitkári válaszlévére. Utalt a 15/2014. (V. 13.) AB határozatra, a 2012. évi I. törvény 24. § (2) bekezdésére

és a Pp. 339. § (1) bekezdésére analógiaként. Hangsúlyozta, hogy a megválasztott személyek túlnyomó részt jelentős szavazatkülönbséggel kerültek megválasztásra, továbbá a megsemmisített határozatok a szavazás eredményének kihirdetését tartalmazzák, ugyanakkor a szavazás eredményével kapcsolatban aggály nem merült fel. Az alperes szabályértelmezésével egyetértett.

A felperesek, az alperes, az I. és II. rendű alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezését meghaladóan az ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezések érdemben nem, az indokolást támadó fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

A felperesek az Üt. 104. § (4) bekezdése alapján terjesztettek elő keresetet, megjelölve a támadott alperesi határozatokat, azok mely jogszabályba, az alapszabály és szabályzat mely rendelkezéseibe ütköznek. A Pp. 146. § (5) bekezdés értelmében nem volt akadálya annak, hogy a peres eljárás alatt, az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig a felperesek a támadott határozatok vonatkozásában – a keresetlevélben foglaltakon túl – további normasértéseket jelöljenek meg, amely normákba megítélésük szerint a támadott határozatok ütköznek. A további normasértések megjelölése a keresettel már korábban, határidőben megtámadott és nem új határozatok esetében történt. Ugyanazon támadott határozatok tekintetében a további normasértések megnevezése a kereset ténybeli alapjának kiegészítését jelentik, amelyek esetében az Ütv. 104.§ (4) bekezdése szerinti határidő betartása már nem volt vizsgálható. Ebből következően a Pp. 146.§ (5) bekezdése a) pontja szerint 2014. május 22. napján nem keresetváltoztatás, kereset-kiterjesztés történt. Ebből következően az elsőfokú bíróságnak érdemben kellett volna vizsgálnia és elbírálnia a felperesek által megjelölt további normasértések fennállását. Az ügy érdemi elbírálására ez az eljárási szabálysértés azonban nem hatott ki az alábbiakban kifejtettek miatt.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy mint köztestület öngazgatással rendelkező önkormányzati jellegű szervezet, amelynek működésére elsődlegesen az Üt. és az annak rendelkezései alapján megalkotott alapszabály és szabályzatok irányadók. Az Üt. 112. § (1) bekezdés h) pontja alapján a II. rendű alperesi beavatkozó megalkotta a szabályzatot, amely az Üt. 112. § (3) bekezdés szerint irányadó volt az alperesre, az alperes által lefolytatott – a per tárgyát képező – tisztségviselő választásra. A szabályzat értelmében az alperesi kamara tisztségviselőinek választásában a szabályzatban rögzített választási szervek járhattak el. A választási szervek nem azonosíthatók az Üt. 103.§-ában meghatározott bizottságokkal, és megválasztásuk nem ütközik az Üt. ezen rendelkezésébe. Az Üt. lehetőséget adott a tisztségviselők választásának szabályozására. E szabályozás során a választás előkészítésében közreműködők kijelölése szükséges és indokolt a választás gyors és eredményes lebonyolításához. A szabályzat értelmében a választási szerveknek kizárólag a választással kapcsolatos feladataik vannak, amelyek nem érintik közvetetten sem az Üt-ben meghatározott bizottságok feladatait és a kamarai tevékenységet. Az a tény, hogy a választási szerveket is bizottságként nevesítette a II. rendű alperesi beavatkozó, nem ad alapot olyan következtetés levonására, hogy az az Üt. által meghatározott bizottsággal azonos, és mint az Üt-ben külön nem nevesített bizottságok, létrehozataluk törvénytört. A választási szervek a szabályzat 13.5. pontjából következően sem azonosak az Üt. 103. § (1) bekezdésében meghatározott bizottságokkal. Az Üt. 103.§ (1)-(3) bekezdésében megnevezett bizottságok a területi kamara szervei, amelyeknek alapvető jellemzője, hogy a területi kamara tevékenységének megvalósításában vesznek részt, e tevékenység megvalósítását szolgálják, a működésük folyamatos. Ezzel szemben a

választási szervek, bár megnevezésükben bizottságként kerültek megjelölésre, nem az alperesi kamarai tevékenység megvalósításában vesznek részt, szerepük kizárólag a területi kamarai tisztségviselők megválasztását szolgálja, azaz meghatározott célhoz és időhöz kötődik a tevékenységük. Miután a választási szervek nem azonosak az Üt-ben meghatározott kamarai szervekkel, a megválasztásukra sem irányadók az Üt-nek a kamarai szervek megválasztására vonatkozó rendelkezései. A szabályzat szerint volt lehetőség a választási szervek megválasztására, amely szabályzat rendelkezéseinek megfelelően hozta létre a választási szerveket az alperes annak érdekében, hogy a per tárgyát képező tisztújító közgyűlés lebonyolítható, a választás megtartható és eredményes legyen. Mindezek kiemelésével a választási szervek megválasztása és eljárása okán a keresettel támadott határozatok törvénytörő jellege nem volt megállapítható.

Nem vitatott tény, hogy a tisztújító közgyűlésen az egyes tisztségviselőkre leadott szavazatok megszámlálása nem „éjjel-nappal” folyamatosan, hanem megszakításokkal több napig tartott. A szabályzat 20. pontja tartalmaz rendelkezéseket a szavazatszámoló bizottság eljárására a leadott szavazatok összeszámlálása körében. A szavazatok összeszámlálásánál kifejezett rendelkezés annak folyamatosságára nincs a szabályzatban, kizárólag a szavazatok leadásánál, amely szavazatleadás nem azonos a szavazatoknak a meghatározott választási szerv által végzett számlálásával. A kamara önkormányzatiságából adódóan került megalkotásra a szabályzat. A szabályzat nem tartalmaz rendelkezést arra, hogy a szavazatszámolás megszakítható és megszakítása esetén miként kell eljárni. E szabályozási hiányosság azonban kifejezett tiltó, illetőleg a megszakítás nélküli számlálást előíró rendelkezés hiányában nem vezethet a szavazatszámolás törvény- illetve szabályzatsértő jellegének megállapítására. A bíróság nem jogosult a szabályzat kiterjesztő értelmezésére, illetve olyan tartalmat tulajdonítani a szabályzatnak, amelyre ténylegesen kifejezett szabályozás nincs. A szabályzat 20.3. és 20.4. pontjai a szavazatok összeszámlálása alatti időre határoz meg tiltó, illetve korlátozó magatartási szabályokat. Ezek célja, hogy a szavazás részeredményei ne kerülhessenek nyilvánosságra, harmadik személyek idő előtt ne ismerhessék meg a szavazás adatait. A szabályzat 20.1. és 20.2. pontjaiban foglaltak megvalósulását követően már a szavazatszámolás tényleges folyamata tartott, ami az idő előrehaladása miatt megszakításra került, majd folytatódott másnap és így tovább a számlálás befejezéséig. A szavazatok száma alapján egy nap alatt a szavazatszámolás nem volt befejezhető. Az alperes így alappal hivatkozott arra, hogy a szavazatok elzárása mellett lehetőséget kellett biztosítani a szavazatszámoló bizottság tagjai pihenésére. A szavazatszámolás szükségszerű megszakítása, ebből eredően a szabályzat 20.3. és 20.4. pontjainak szükségszerű sérelme alapján az adott pontok szabályozási céljára figyelemmel az alperes határozatait nem lehetett jogszabályba, illetve alapszabályba ütközőnek tekinteni, különösen amiatt, hogy ezek a választás eredményére, a keresettel támadott határozatok meghozatalának jogszerűségére kihatással nem voltak.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját az alperesi kamara adminisztratív alkalmazottainak a szavazatszámolásban való részvétele tárgyában. A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a szavazatszámolás mint tevékenység nem érdemi, hanem alapvetően adminisztratív tevékenység. Ebből következően az alperes érvelése, miszerint az alkalmazottak csak adminisztratív segítséget nyújtottak, súlytalan. A szavazatszámolás egy számlálási folyamat, amelynek következtében kerülhet meghatározásra a szavazás eredménye. A szabályzat 12.2.c) pontja értelmében az erre jogosult választási szerv a szavazatszámoló bizottság. Ebből következően egyéb kifejezett szabályzati rendelkezés hiányában a szavazatszámoló bizottság tagjain kívül más személy a szavazatszámolásban nem jogosult részvételre. A szabályzat 13.6. pontja szerint a területi

kamara a kért tárgyi-technikai feltételeket köteles biztosítani. A kamara adminisztratív dolgozói – miután személyek – ilyen tárgyi-technikai feltételnek nem minősülnek. Az ún. strigulázás nem technikai kérdés, illetve feladat, az a szavazatszámllálás része, a szavazatok összeadásának egy módja. Mindebből következően annak, hogy az adminisztratív dolgozó a szavazatszámlláló bizottság egy tagjának felügyelete alatt „strigulázott”, nem lehetett ügydöntő jelentősége, és e körülmény nem tette a szavazatszámllálást szabályzatszerűvé. A rendelkezésre álló tanúvallomások alapján arra is volt adat, hogy az adminisztratív dolgozó nem csak „strigulázott”, hanem szavazat összesítést is végzett, azonban ennek ügydöntő jelentősége már nem volt. A másodfokú bíróság utal arra, hogy a szabályzat maximálta a szavazatszámlláló bizottság tagjainak létszámát, amelyet betartva kellett az alperesnek a választási szervet megválasztania és így a szabályzat alapján nem volt lehetősége nagyobb létszámú szavazatszámlláló bizottság megválasztására. Az esetleges nehézségek miatt azonban a szabályzatnak a szavazatszámlláló bizottságra és a szavazatszámllálásra irányadó, kötelezően alkalmazandó szabályaitól eltérésre az alperesnek lehetősége nem volt. A szavazatszámllálás folyamatában a szavazatszámlláló bizottság tagjain kívül az alperes adminisztratív dolgozóinak a részvétele sérti az alperes által kötelezően alkalmazandó szabályzati rendelkezést. A szavazatok összeszámolása a szavazás eredményének megállapításához vezető folyamat döntő eleme. Ezáltal a választási eljárásnak egyik olyan alapvető garanciális szabálya a szavazatszámlláló bizottságra vonatkozó fentiekben hivatkozott rendelkezés, amelynek megsértése a keresettel támadott határozatok meghozatalához vezető eljárás szabályainak megsértését jelenti, amely így a szavazás eredményére, a támadott határozatok meghozatalára érdemben kihatott.

A választási bizottság elnökének és egyik tagjának közeli hozzátartozója a választáson jelöltként indult és adott tisztségre megválasztásra került.

A szabályzat 10.2. pontja értelmében a választási bizottságnak nem csak a választások során felmerült kifogások elbírálása /h) pont/ volt a feladata, hanem egyebek mellett az a) pont szerint a választási szabályzat betartásának ellenőrzése, a b) pont alapján a választás törvényességének és tisztaságának megőrzése, a g) pont értelmében a választás lebonyolítása, valamint az i), j) pontokban meghatározottak szerint a szavazatszámllálásra is kiható döntések meghozatala, a k) pont alapján a szavazás eredményének közzlése a korelnökkel. A szabályzat a 20.2. pontja a szavazás befejezése után a szavazatok összeszámllálásának megkezdését megelőzően is feladatot ró a választási bizottságra. A szabályzat értelmében a választási bizottság a garanciája a választás törvényes lebonyolításának. Mindezek alapján a szabályzat 13.2. pontjában meghatározott összeférhetlenségi szabály alkalmazásánál nem hagyható figyelmen kívül a szabályzatnak a választási bizottság feladatait meghatározó rendelkezése. A 13.2. pontban meghatározott, a választási kifogás kérdésében való eljárás köthető egy adott, konkrétan meghatározott választási bizottsági eljáráshoz. Ugyanakkor a jelölés, a választás a választási eljárásnak a része, amelyekben a választási bizottság feladata nem csak részfeladat, és nem szükíthető le akár egyetlen jelöltre. A választás folyamatában a választási bizottság, mint a választás lebonyolítója kapott szerepet a szabályzat értelmében, és alapvető feladataként került meghatározásra a pártatlanság, a törvényesség és tisztaság megőrzése. E feladatokban való részvétel a választási bizottság valamennyi tagjára nézve kerülhet csak alkalmazásra, mivel e feladatok – jellegük folytán – nem különíthetők el egyes bizottsági tagokra aszerint, hogy közeli hozzátartozója érintett-e. Ebből következően amennyiben a választási bizottság elnökének, tagjának közeli hozzátartozója jelölt lesz és indul adott tisztségre a választáson az összeférhetlenség fennáll. Nem vitatott olyan konkrét választási bizottsági eljárás nem volt folyamatban amelyben az elnök, illetve tag hozzátartozója érintett volt, azonban a közeli hozzátartozó jelöltsége, indulása a választáson a szabályzat 13.2. pontja értelmében már önmagában

megvalósította az összeférhetetlenséget a fentebb részletezett bizottsági feladatok oszthatatlan jellegére figyelemmel. Ez olyan lényeges eljárási garanciális szabály megsértését jelenti, amely a választási eljárás eredményeként meghozott, keresettel támadott határozatok megsemmisítését önmagában megalapozza.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az adminisztratív alkalmazottak részvételét a szavazatszámolásban, valamint az összeférhetetlenség fennállását olyan lényeges szabályozati rendelkezések és így a választási eljárási szabályok megsértéseként értékelte, amely eljárás eredményeként kerültek meghozatalra a keresettel támadott határozatok, és amely eljárási szabálysértések a támadott határozatok törvénysértő jellegének megállapítására és ezért bíróság általi megsemmisítésükre adtak alapot.

A felperesek által a 2014. május 22-i beadványukban megjelölt további szabálysértések vizsgálatát a másodfokú bíróság mellőzte, mert azok érdemi vizsgálata szükségtelen volt, a fentiekben kifejtett két törvénysértés fennállása okán, amelyek már önmagukban alapot adtak a támadott határozatok megsemmisítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásból az „összegzés” mellőzésére irányuló felperesi fellebbezés megalapozott volt. A Pp. 221. § (1) bekezdés alapján az ítélet indokolásának nem része az „összegzés”. Ezen túlmenően is az összegzésben írtak nem voltak megalapozottak, miután lényeges választási eljárási szabályok megsértése vezetett a támadott határozatok megsemmisítésére.

A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek értelmében a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét részben eltérő indokokkal és az indokolásból az „összegzés” mellőzésével helybenhagyta.

A feleknek, beavatkozóknak költségigénye nem volt, ezért a másodfokú bíróságnak kizárólag a II. rendű alperesi beavatkozó illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékről kellett határoznia az 1990.évi XCIII. tv. 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § szerint.

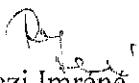
Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Németh László s.k.
tanácselnök

Dr. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Récsi Imréné
bírósági ügyintéző